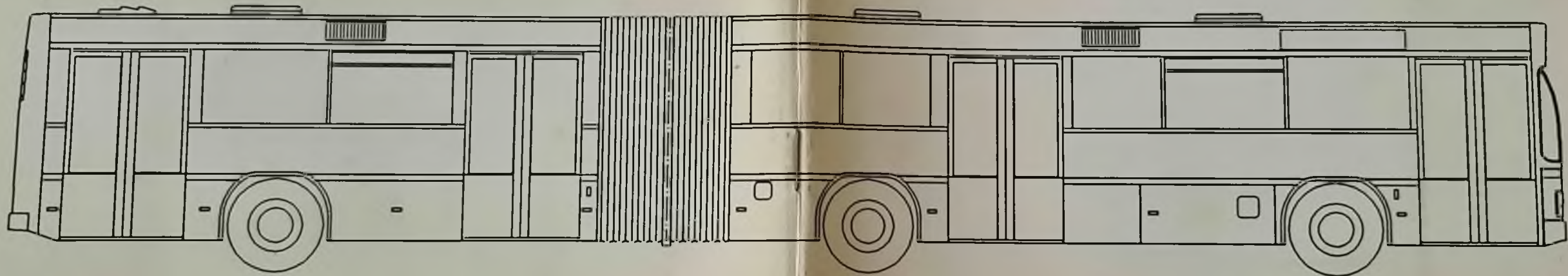

VOLVO

CARRUS

MZK — SZCZECIN
Stanowisko Diagnostyczne
BAZA AUTOBUSOWA — KLONOWICA

PODRĘCZNIK KIEROWCY

SPIS TREŚCI

	STRONA
DO KIEROWCY	3
BEZPIECZEŃSTWO	4
KLUCZE I GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU	5
OTWORY (DRZWICZKI) I ZAMKI	6
KABINA KIEROWCY	8
DESKA ROZDZIELCZA I WYŁĄCZNIKI	10
DRZWI I ZAWORY DRZWIOWE	12
WYŁĄCZNIKI I ICH DZIAŁANIE	13
URZĄDZENIA KIEROWANIA POJAZDEM	20
URUCHOMIENIE POJAZDU	22
OGRZEWANIE I WENTYLACJA	24
- OGRZEWANIE PRZODU	25
- OGRZEWANIE RADIATORAMI	26
- NADMUCH ŚWIEŻEGO POWIETRZA	27
- OTWORY (KLAPY) NA DACHU	28
OBSŁUGA I UTRZYMANIE	29
WYPOSAŻENIE BEZPIECZEŃSTWA	30

DO KIEROWCY

Ze względu na wygodę i bezpieczeństwo jazdy autobusem ważnym jest, aby KIEROWCA znał dobrze swój pojazd i umiał właściwie go używać. VOLVO i CARRUS publikują dwa różne podręczniki użytkownika, z których niniejszy zgłębia bardziej porady dotyczące części nadwozia. Podręcznik użytkownika VOLVO naucza dokładnie jak właściwie należy używać autobus w każdej sytuacji i w jaki sposób używa się go ekonomicznie i bezpiecznie.

Autobus VOLVO-CARRUS jest wykonany w tradycyjny skandynawski sposób jako cichy i wytrzymały pojazd. W autobusie tym dążono do uwzględnienia możliwie jak największej ilości miejscowych przyzwyczajęń, ale wszystkie detale nie są takie same jak w odpowiednich autobusach innych producentów. Z tej przyczyny ważnym jest, abyś Ty Kierowco przeczytał z uwagą obydwa podręczniki przed rozpoczęciem regularnego prowadzenia autobusu na linii. Wierzymy, że jesteśmy w stanie udzielić Ci nowych wskazówek i poinstruować w doskonałym poznaniu nowego pojazdu.

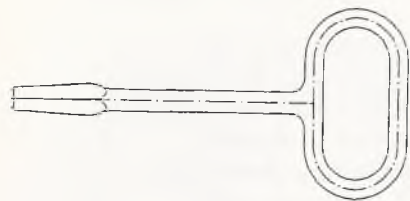
PAMIĘTAJ, ŻE IM LEPIEJ I Z MNIEJSZYM ZUŻYCIEM PALIWA PROWADZISZ AUTOBUS, TYM LEPSZY KLIMAT W TWOIM MIEŚCIE I LEPSZE SAMOPOCZUCIE LUDZI.

BEZPIECZEŃSTWO

Jak wiadomo, znajomość pojazdu i właściwy stosunek do ruchu drogowego zwiększa bezpieczeństwo pasażerów i innych użytkowników drogi. Chcemy dać dla Ciebie kilka ważnych naszym zdaniem wskazówek, których powinien przestrzegać zawodowy kierowca.

- Nie rozpoczynaj nigdy jazdy, gdy auto jest niesprawne lub niegotowe do jazdy.
- Nie dokonuj żadnych niejasnych napraw urządzeń elektrycznych i innych, aby nie zdarzyło się nic niespodziewanego.
- Przerwij odważnie jazdę, jeśli uważasz, że jest to potrzebne, lepiej jest zatrzymać się na próżno niż ryzykować bezpieczeństwo pasażerów.
- Jeśli znajdziesz braki i defekty, skontaktuj się natychmiast z osobami odpowiedzialnymi za naprawy.
- Kieruj zawsze miękko i równo, biorąc pod uwagę innych uczestników ruchu drogowego, nie ścigaj się z nikim.

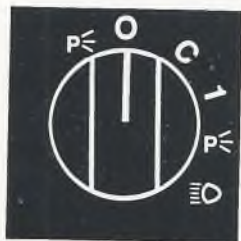
KLUCZE I GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU

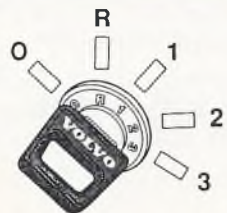
Zasadniczy klucz jest czworokątnym kluczem, który służy do zamykania i otwierania zewnętrznych drzwiczek (klap), drzwi przednich z zewnątrz i innych drzwi od wewnątrz, tablicy rozdzielczej prądu, szafek z tabliczkami z nazwą linii oraz szafek z cylindrami drzwi. Dodatkowo pojazd należy zamknąć także inaczej, na przykład wiszącą kłódką, gdy zostawia się go na postoju bez dozoru.

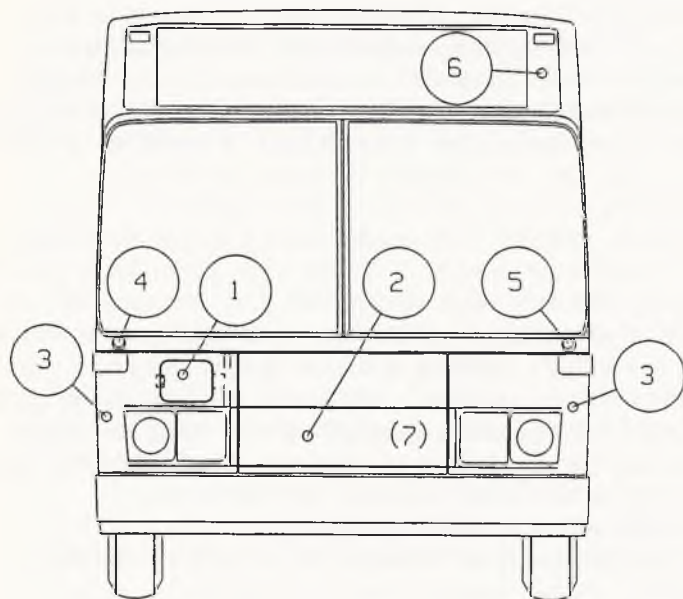
GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU pojazdu znajduje się na lewym brzegu deski rozdzielczej i kieruje przekaźnikiem prądu głównego, który znajduje się w schowku na akumulator. W tym samym schowku znajdują się również bezpieczniki główne, przez które prąd płynie do tablicy rozdzielczej prądu. Główny wyłącznik prądu dostarcza prądu urządzeniom nadwozia takim jak: dmuchawy i światła i wyłącza każdy inny prąd, oprócz zewnętrznych wyłączników drzwi przednich i awaryjnych świateł sygnalizacyjnych.

W pojeździe jest również kluczyk startu, który tylko uruchamia auto, obok jego zamku znajduje się wyłącznik prądu silnika i główny wyłącznik świateł, które należy włączyć zanim będzie można uruchomić pojazd. W innych pojazdach zamek blokowania kierownicy włącza prąd silnika, uruchamia auto i zatrzymuje jego pracę. Wyłącznik świateł jest tam inny.

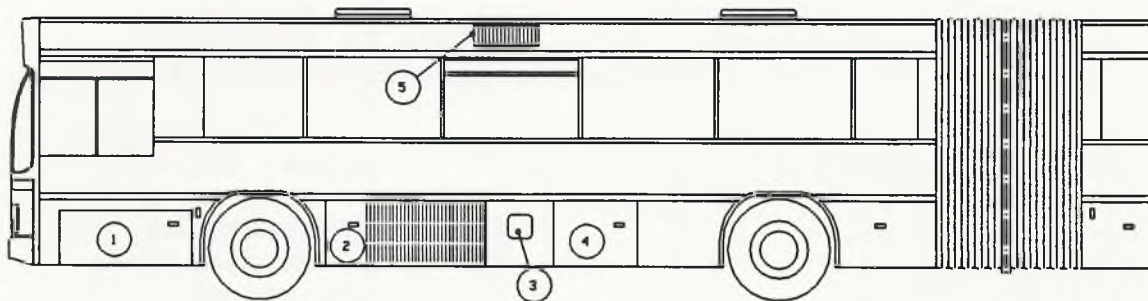

OTWORY (DRZWICZKI) I ZAMKI

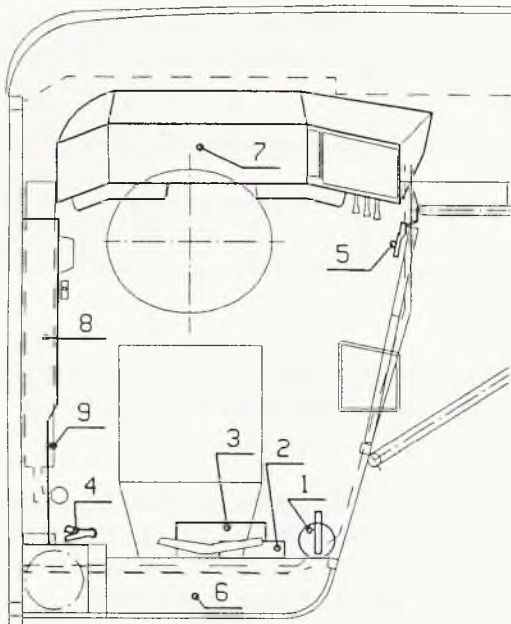
1. Po prawej stronie na przodzie znajduje się otwór obsługi, w którym są: wyłącz. drzwi przednich, zawór uwalniania drzwi, kontakt 24V i uzupeł. powietrza sprężonego. W tym samym otworze sprawdzamy poziom płynu chłodzenia silnika.
2. Otwór przedni, umożliwia dostęp do filtra przedniego grzejnika (defroster) i zamków przednich naroży.
3. Naroża przednie na zawiasach, za którymi są miejsca do obsługi.
4. Uzupełnianie płynu chłodzenia silnika.
5. Uzupeł. płynem urządzenia do mycia szyb.
6. Wlot powietrza grzejnika przedniego.
7. Hak holowniczy pod klapą otworu przedniego (2).

OTWORY (DRZWICZKI), LEWA STRONA POJAZDU

1. Otwór (schowek) na akumulator, w którym ściągana osłona akumulatora, kontakt typu NATO do uruchamiania i główne bezpieczniki.
2. Otwór (schowek) na chłodnicę.
3. Otwór, przez który sprawdza się i uzupełnia poziom oleju silnikowego. PO PRAWEJ STRONIE POJAZDU ZNAJDUJE SIĘ OTWÓR SPRAWDZANIA OLEJU HYDRAULICZNEGO.
4. Centrum ogrzewania, gdzie wylot powietrza systemu ogrzewania, filtr, termostat i pompa wody cyrkulacyjnej.
5. Otwór ssania świeżego powietrza (w sumie 4 sztuki), w którym filtr powietrza (musi być zawsze na miejscu) i dmuchawa pobierająca powietrze na środku i dmuchająca naokoło.

KABINA KIEROWCY

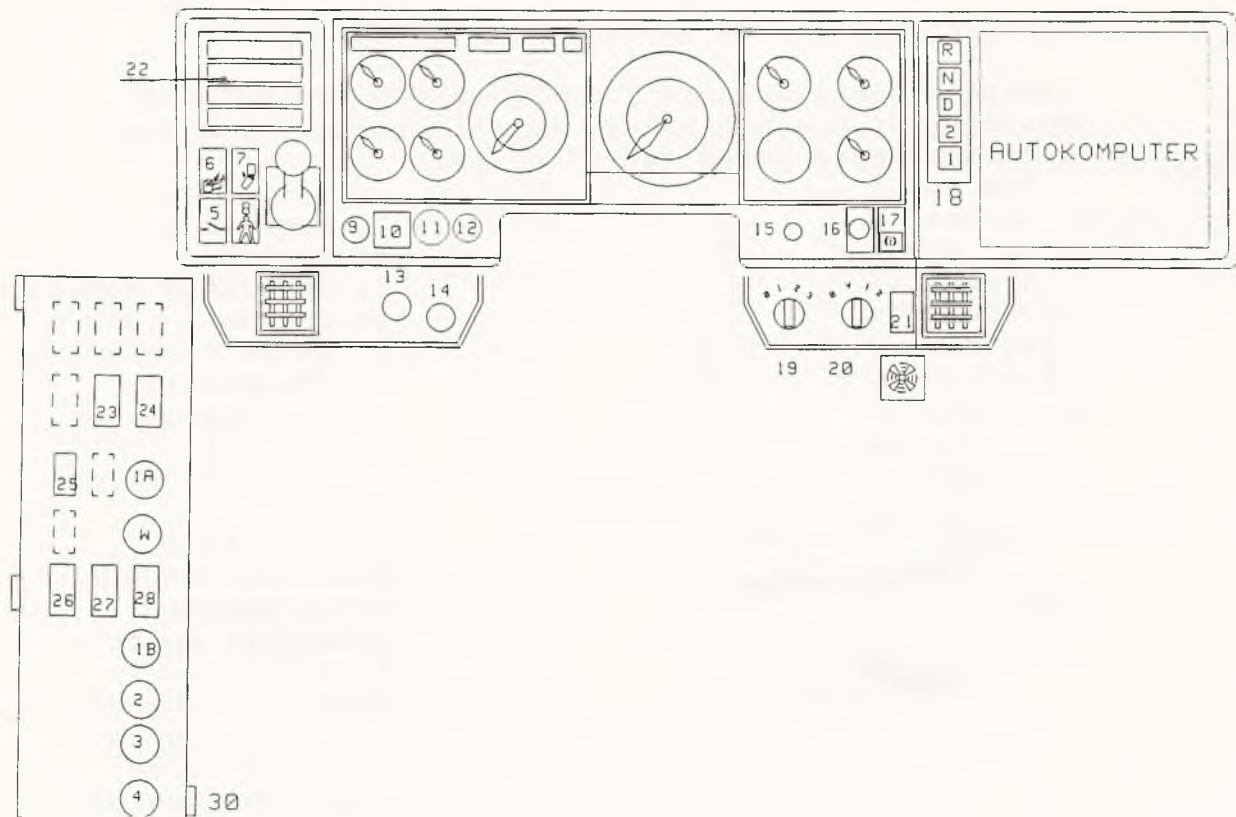
1. Gaśnica
2. Apteczka
pierwszej pomocy,
druga pod
1.siedzeniem po
prawej stronie
3. Pudełko z
wyposażeniem
4. Narzędzia
pomocnicze
- 5.Zamek drzwi
kabiny
6. Tablica
rozdzielcza prądu
7. Deska
rozdzielcza
8. Wyłączniki
9. Grzejnik
kierowcy

FOTEL KIEROWCY GN 84-52

Fotel ma sprężynowanie i amortyzatory. Po wyjęciu cylindra do obsługi należy chronić szczególnie jego przednią część przed zabrudzeniem.

1. Regulacja dł. siedzenia fotela
2. Regulacja fotela do przodu i tyłu
3. Obrót fotela
4. Zdejmowanie fotela z podstawy do obsługi
5. Przechył całego fotela
6. Regulacja wysokości fotela
7. Regulacja przechyłu oparcia
8. Regulacja wysokości oparcia
9. Regulacja wsparcia dolnej części kręgosłupa

DESKA ROZDZIELCZA I WYŁĄCZNIKI

- 1A Część przednia drzwi przednich
- W Wszystkie drzwi
- 1B Część tylnia drzwi przednich
- 2 1. Drzwi środkowe
- 3 2. Drzwi środkowe
- 4 Drzwi tylne

- 5 GŁÓWNY WYŁĄCZNIK
- 6 Ostrzeganie przed pożarem silnika
- 7 Uwalnianie klamki
- 8 Obniżanie autobusu
- 9 Zastartowanie
- 10 Wyłącznik prądu silnika
- 11 Zgaszenie silnika
- 12 Zastartowanie w zimnie
- 13 Przycisk biegu ręcznego
- 14 Przepustnica ręczna
- 15 Oświetlenie wskaźników pomiaru

- 16 Oświetlenie wyłączników
- 17 Moderator
- 18 Wybór biegu
- 19 Dmuchawa przednia
- 20 Nadmuch kanałami
- 21 Nadmuch świeżego
powietrza
- 22 Światła ostrzegawcze
- 23 Światło kierowcy
- 24 Światło przeciwglowe
tylne
- 25 Ogrzewanie lusterek
- 26 Grzejniki z powietrzem
cyrkulacyjnym
- 27 Wyłączniki "STOP"
- 28 Światła wewnętrzne

- 30 24V prąd

PRZYCISKI DRZWIOWE I FUNKCJONOWANIE DRZWI

1A

W

1B

2

3

4

Przycisk W otwiera i zamyka każdorazowo drzwi kabiny pasażerów. PRZYCIK NALEŻY PRZYCISKAĆ PRZEZ OKOŁO 2-3 SEKUNDY I PO SYGNALE DŹWIĘKOWYM DRZWI DZIAŁAJĄ. Jeżeli któreś z drzwi nie działają, wtedy świeci się niebieskie światelko na którymś z przycisków drzwi 1B, 2, 3 lub 4 i przyciskając je możemy usunąć defekt. Uwaga! Jeśli któreś z drzwi pozostają otwarte niech hamulec postojowy będzie włączony i pojazd nie rozpoczyna jeszcze jazdy. Może się zdarzyć, że ciśnienie w systemie sprężonego powietrza jest niskie i zawór magnetyczny drzwi został w pozycji "pomiędzy", dlatego drzwi nie działają. Idź przycisnąć wtedy zawór magnetyczny zamku danych drzwi znajdujący się nad nimi. Nie otwieraj nigdy drzwi, gdy zamek jest otwarty, gdyż ulegnie on uszkodzeniu. Nad każdymi drzwiami za lusterkiem ślizgającym się na bok znajduje się też AWARYJNY PRZYCISK OTWIERANIA DRZWI, którego można używać również podczas serwisu autobusu. Przycisk 1A służy tylko do uruchamiania drzwi kierowcy. Gdy połówki drzwi przednich działają po raz pierwszy, uszczelki drzwiowe są na krzyż i działanie drzwi jest powolne.

WYŁĄCZNIKI I ICH DZIAŁANIE

5. WYŁĄCZNIK GŁÓWNY, z którego płynie prąd do urządzeń nadwozia i wyłącznika prądu silnika (10) a nie płynie do zewnętrznych wyłączników drzwi przednich i awaryjnych świateł sygnalizacyjnych (HAZARD).

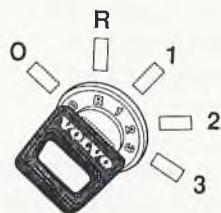
6. Wyłącznik potwierdzania przegrzania pomieszczenia na silnik.

7. Wyłącznik automatycznego hamulca. Przy zbyt "skręconym" cofaniu, automatycznie włączają się hamulce i za pomocą tego wyłącznika można je uwolnić, jadąc do przodu.

8. WYŁĄCZNIK OBNIŻANIA. Gdy autobus zatrzymał się, jest NA HAMULCU RĘCZNYM, można obniżyć wtedy przód autobusu, aby było łatwiej wejść do niego. Upewnij się, że przed ponownym rozpoczęciem jazdy przód jest uniesiony i, że pod przodem nie ma żadnych przeszkód utrudniających jego obniżenie.

9. KLUCZYK STARTU albo przycisk.

10. WYŁĄCZNIK PRĄDU dla funkcji silnika. C - sprawdzanie świateł sygnałowych i 1 - pozycja jazdy w dzień. Przekręcając bardziej wyłącznik zaświecą się światła postojowe i reflektory.

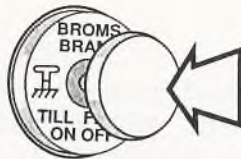
11. Przycisk ZGASZENIA silnika. Przed zgaszeniem silnika upewnij się, że WŁĄCZONY jest hamulec ręczny, drzwi zamknięte i bieg na luzie (N).

9-11. Wyłączniki można zastąpić zamkiem przy kierownicy działającym na prąd. Światła przednie mają wtedy swój wyłącznik.

12. ZIMNY ROZRUSZNIK to element oporu, który ogrzewa ssane powietrze i ułatwia zaskartowanie silnika. Można używać także do usuwania zadymienia przy zimnej pogodzie. Naucz się uruchamiania pojazdu przy zimnej pogodzie z odpowiedniego rozdziału. NIE UŻYWAJ NIGDY ROZPYLACZA STARTU. NIEBEZPIECZEŃSTWO WYBUCHU.

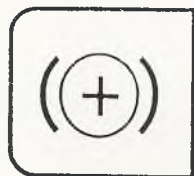
13. Przycisk uwalniania hamulca ręcznego. Gdy ciśnienie hamulcy pojazdu jest zbyt niskie, przycisk ten zapewnia, że nie można rozpocząć jazdy do momentu, aż ciśnienie będzie wystarczające. Przycisk pozostanie wciśnięty dopiero wtedy, gdy ciśnienie jest powyżej czerwonego obszaru miernika.

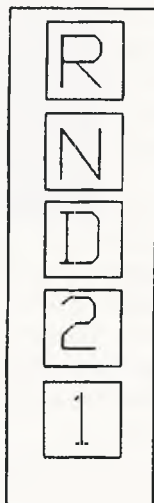
14. Przepustnica ręczna. Używamy jej do zagrzania silnika albo w czasie wzrastania ciśnienia hamulcy. Nie jest pożądanym używanie ponad 1000 obrotów/min. Najłatwiej jest używać jej, przekręcając na prawo. Obroty wzrastają spokojnie. Uwalnianie przyciskiem. Podczas jazdy przepustnica ma być UWOLNIONA.

15 i 16. Regulacja jasności oświetlenia mierników i wyłączników. Działa tylko przy włączonych światłach drogowych.

17. MODERATOR (RETARDER). TRZYMAJ WŁĄCZONY PODCZAS JAZDY, hamowanie jest łagodniejsze i hamulce w dużym stopniu oszczędzane. Naciskając lekko pedał hamulca, auto hamuje tylko moderatorem. Uwalniaj go tylko przy bardzo śliskiej nawierzchni.

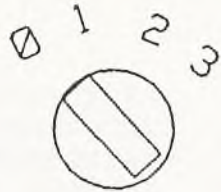

18. WYBÓR BIEGU. Pojazd ruszy tylko w pozycji neutralnej (N). (R) cofanie, (D) jazda normalna na biegach 1-4, (2) wolna jazda w centrum miasta na biegach 1-3 i (1) jazda po stromym stoku i krótkie przemieszczenie.

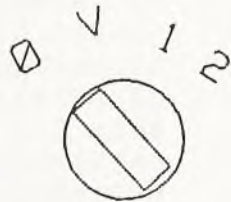
PAMIĘTAJ ZAWSZE NACISNĄĆ PEDAŁ HAMULCA W CZASIE ZMIANY BIEGU, GDYŻ INACZEJ BIEG NIE ZMIENI SIĘ. W czasie jazdy można dokonać zmiany pozycji (D) na (2) i z powrotem.

Jeśli światelko któregoś z przycisków (R,D,2,1) miga, SKONTAKTUJ SIĘ NATYCHMIAST Z ZAKŁADEM NAPRAWCZYM. Zatrzymaj pojazd, ponieważ w skrzyni biegów jest zakłócenie.

PAMIĘTAJ ZAWSZE PRZY PARKOWANIU UŻYWAĆ HAMULCA RĘCZNEGO, GDYŻ HAMULEC POSTOJOWY ZOSTANIE UWOLNIONY, GDY WYŁĄCZYSZ SILNIK I PRĄD.

19. Regulacja nadmuchu przedniego grzejnika (Defroster).

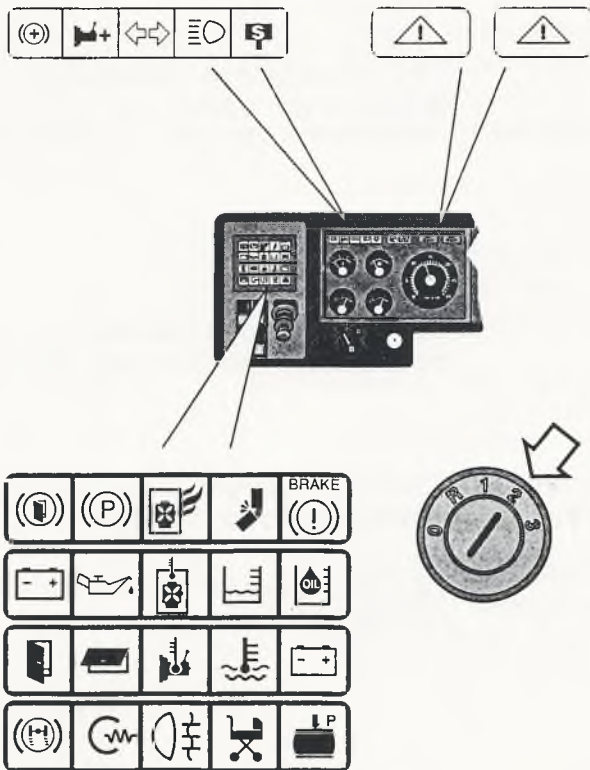

20. Regulacja nadmuchu świeżego powietrza do kabiny pasażerów.

21. Regulacja nadmuchu świeżego powietrza dla kierowcy.

ŚWIATŁA SYGNAŁOWE I OSTRZEGAWCZE

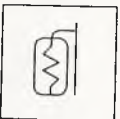
PRZECZYTAJ Z UWAGĄ INFORMACJE O WSZYSTKICH ŚWIATŁACH Z PODRĘCZNIKA UŻYTKOWNIKA VOLVO. ZAUWAŻ, ŻE ZAWSZE W SYTUACJACH NIEBEZPIECZNYCH PAŁĄ SIĘ DWA ŚWIATEŁKA OSTRZEGAWCZE NA ŚRODKU. SPRAWDZENIA ŚWIATEŁEK I SYGNAŁÓW DŹWIĘKOWYCH DOKONUJEMY ZA POMOCĄ WYŁĄCZNIKA PRĄDU I KLUCZYKA PRĄDU.

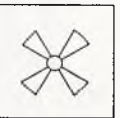
23. Światło kabiny kierowcy, które w pozycji "pomiędzy" świeci się, gdy drzwi są otwarte.

24. Światło przeciwmgłowe tylne działa ze światłami drogowymi. Używaj tylko przy gęstej mgle albo opadach śniegu. Na desce rozdzielczej żółte światło sygnałowe.

25. Ogrzewanie lusterek. Nie używaj na próżno.

26. Grzejniki z powietrzem krążącym w kabinie pasażerów. Wylłącznik ma zakresy mocy 0-1/2-1/1.

27. Wylłącznikiem "Stop" można wylłączyć na próżno lub przypadkowo naciśnięty przycisk "Na żądanie".

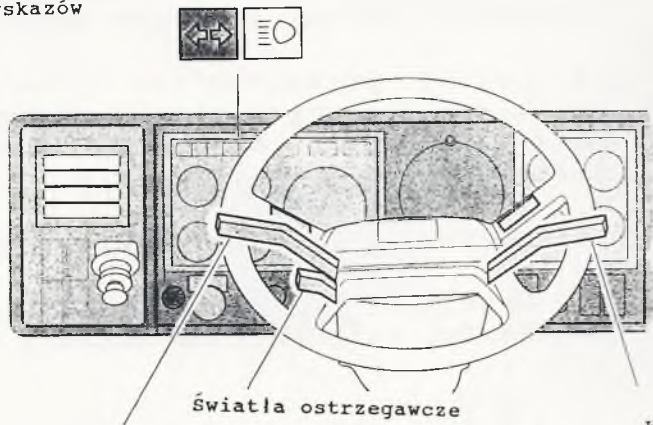
28. Światła wewnętrzne. Zakresy mocy 0-1/2-1/1. Całkowite oświetlenie pojazdu do jazdy wieczorem, połowa mocy - do jazdy w ciemności albo po ulicach bez oświetlenia.

OŚWIETLENIE TABLICZEK Z NAZWĄ LINII DZIAŁA RAZEM ZE ŚWIATŁAMI WEWNĘTRZNYMI.

URZĄDZENIA KIEROWANIA POJAZDEM

Światło sygnałowe
kierunkowskazów

Światło sygnałowe świateł długich/
dawania znaków

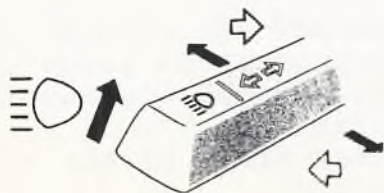

Światła ostrzegawcze

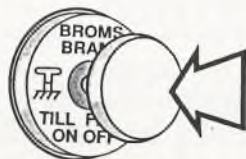
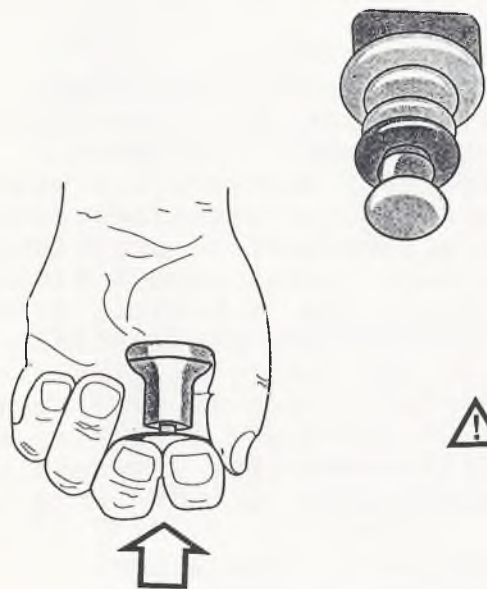
Kierunkowskazy, zmiana świateł, dawanie znaków
światlnych

Wycieraczki szyby
przedniej i urz. do
mycia, wycieraczki
na światłach i
urz. do mycia

URZĄDZENIA KIEROWANIA, HAMULEC POSTOJOWY

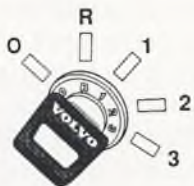
Hamulec postojowy oddziałuje na koła napędowe. Kiedy dźwignia zaworu hamulca postojowego jest skierowana do przodu, jest całkowite ciśnienie w systemie powietrza sprężonego i zawór zamykania wciśnięty, wtedy hamulec postojowy jest wolny (wyłączony). Gdy dźwignię skierujemy do tyłu, hamulec zaciśnie się stopniowo. Całkowity zacisk nastąpi wtedy, gdy dźwignia zaworu jest zwrócona całkowicie do tyłu do pozycji zasunięcia.

!!! Nigdy nie opuszczaj pojazdu bez zaciśnięcia najpierw hamulca postojowego i ustawienia dźwigni zaworu h.p. w pozycji zasunięcia.

Zawór zamykania hamulca postojowego
Jeśli z jakiś przyczyn (np. długie stanie na przystanku) w systemie hamulcowym brak powietrza sprężonego, nie można popuszczać h.p. zanim nie wciśniemy zaworu zamykania. Chociaż dźwignia zaworu h.p. byłaby skierowana do przodu, h.p. nie luzuje się, zanim nie wciśniemy zaworu zamykania. Możliwe to jest po zgaśnięciu światełka sygnałowego powietrza sprężonego w układzie hamulcowym.

ZAPALANIE SILNIKA

Pamiętaj zawsze przed zapaleniem silnika, aby hamulec ręczny był włączony i bieg na luzie.

1. START W ZIMNIE

Przekręć wyłącznik prądu lub kluczyk do pozycji 1. Przyciśnij "Start w zimnie", na desce rozdzielczej zaświeci się wtedy żółte światelko sygnałowe. Poczekaj ok. 50 s i całkowicie przyciśnij pedał gazu. Zapal silnik kluczykiem lub przyciskiem i uwolnij pedał gazu NATYCHMIAST po zapaleniu silnika, aby obroty silnika nie przekroczyły 1000 na min. Naciśnij jeszcze raz "Start w zimnie", aby zmniejszyć dymienie i wyreguluj prędkość startu na 600-700 ob/min.

2. ZAPALANIE W WARUNKACH

ARKTYCZNYCH (-20 C)

Jak wyżej, ale bez przyciskania "Startu w zimnie", przyciskaj pedał gazu do końca przez 50 s. Dalsze postępowanie jak w punkcie 1. Obserwuj światelko sygnałowe ciśnienia oleju, żeby na pewno zgasło przed rozpoczęciem jazdy.

3. NORMALNE ZAPALANIE

Przyciśnij lekko pedał gazu i przekręć kluczyk startu. Dodaj nieco obrotów silnikowi, jeśli jest za mało powietrza sprężonego.

4. SILNIK GAŚNIE PO PRZYCIŚNIĘCIU SPECJALNEGO PRZYCISKU LUB WYJĘCIU KLUCZYKA STARTU.

PRZED ROZPOCZĘCIEM JAZDY

1. POCZEKAJ, AŻ WSZYSTKIE ŚWIATEŁKA SYGNAŁOWE ZGASNĄ
2. DOBRZE NAREGULUJ POZYCJĘ JAZDY
3. WŁĄCZ OGRZEWANIE PRZODU
4. UPEWNIJ SIĘ, ŻE WIDOCZNOŚĆ NAPRZÓD I Z LUSTEREK JEST DOSTATECZNA
5. DRZWI SĄ ZAMKNIĘTE

WŁĄCZAJ SIĘ DO RUCHU OSTROŻNIE I LEKKO ROZGRZEWAJ SILNIK JADĄC. WTEDY WSZYSTKIE CZĘŚCI POJAZDU I OLEJE NAGRZEWAJĄ SIĘ RÓWNOMIERNIE.

NAUCZ SIĘ W SPOKOJU WŁAŚCIWEGO ZAPALANIA SILNIKA, WTEDY SILNIK I CAŁY POJAZD FUNKCJONUJĄ LEPIEJ I ŚRODOWISKO POZOSTAJE CZYŚCIEJSZE I LEPSZE.

OGRZEWANIE I WENTYLACJA

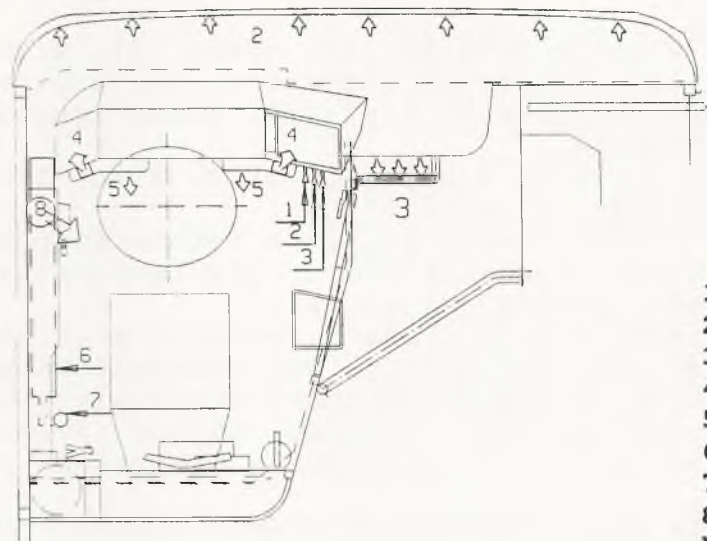
W autobusach Carrus dążono do maksymalizacji zadowolenia KIEROWCY i PASAŻERÓW. W modelu City grzejnik przedni (defroster), radiator kierowcy i ogrzewanie kabiny pasażerów są regulowane termostatami, które utrzymują równomierną temperaturę.

Należy mieć zawsze włączone dmuchanie grzejnika przedniego przynajmniej z małą prędkością dmuchania i skierowane zarówno na szybę przednią jak i na przejście. W ten sposób najlepiej utrzymamy równomierną temperaturę mimo otwierania drzwi i zatrzymywania się pojazdu.

W kabinie pasażerów istnieje automatyczna regulacja temperatury, dzięki której utrzymana jest równomierna temperatura, gdy na zewnątrz jest poniżej 15-16 stopni. Bardzo ważnym jest, aby kierowca pamiętał o używaniu dmuchawy świeżego powietrza w kabinie pasażerów nawet przy chłodnej pogodzie i żeby OKNO KIEROWCY było zawsze ZAMKNIĘTE podczas jazdy. Kierowca ma możliwość dostania wystarczającej ilości świeżego powietrza z dmuchawy. Jeśli okno kierowcy podczas jazdy jest otwarte, wtedy ucieknie całkowicie ciepłe powietrze z kabiny pasażerów.

NAUCZ SIĘ UŻYWANIA WSZYSTKICH URZĄDZEŃ OGRZEWANIA I WENTYLACJI WE WŁAŚCIWY SPOSÓB, ABYŚ BYŁ ŻYWSZY W PRACY I PO NIEJ A PASAŻEROWIE BYLI BARDZIEJ ZADOWOLENI Z PRZEWOZU.

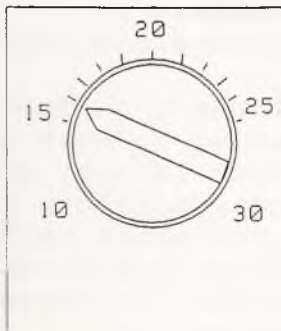
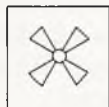
GRZEJNIK PRZEDNI (DEFROSTER)

1. Regulator temperatury
2. Dmuchiwanie na szybę przednią
3. Dmuchiwanie na przejście
4. Dmuchiwanie na pierś kierowcy
5. Dmuchiwanie na nogi kierowcy
6. Radiator kierowcy
7. Termostat radiatora
8. Nadmuchiwanie świeżego powietrza dla kierowcy

Ureguluj temperaturę grzejnika przedniego na odpowiednią i używaj nadmuchiwanie wystarczająco. W normalnych warunkach skieruj nadmuchiwanie na szybę przednią i przejście. Skieruj dmuchiwanie na pierś nieco w bok, abyś czuł świeże powietrze, ale nie był w przeciagu. Termostat radiatora kierowcy powinien być w pozycji 3. Nie kieruj zbyt zimnego powietrza na swoje nogi, abyś się nie przeziębil. Dysza nadmuchiwanie świeżego powietrza dla kierowcy znajduje się w kanale górnym po lewej stronie i wyłącznik nr. 21 na desce rozdzielczej.

OGRZEWANIE RADIATORAMI

Po lewej stronie pojazdu jest otwór (4), w którym znajdują się: termostat radiatora, filtr płynu ogrzewania, pompa wody krążącej, krany zamykania i wylot powietrza.

Termostat powinien być w pozycji 3, wtedy temperatura wewnętrzna wynosi 18-20 stopni.

Wewnątrz pojazdu zamknięty jest termostat pompy wodnej, który uruchamia pompę, gdy temperatura w aucie spadła poniżej 18 stopni.

W grzejnikach z wodą krążącą (wyłącznik nr.26) są także zamknięte termostaty. Gdy temperatura w aucie jest poniżej 16 stopni dmuchawy uruchamiają się, jeżeli wyłącznik jest włączony. Używaj 1/2 mocy podczas jazdy i 1/1 mocy podczas ogrzewania pojazdu.

ZAUWAŻ, że silnik dostarczy ciepła radiatorom dopiero, jeśli sam przekroczył granicę 60 stopni.

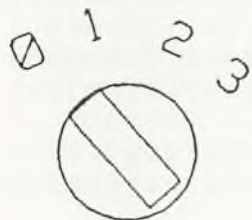
JEŚLI POJAZD NIE OGRZEWA SIĘ ODPOWIEDNIO, PRZYCZYNĄ MOŻE BYĆ ZŁA REGULACJA, NIEWŁAŚCIWA POZYCJA KRANÓW LUB ZAPCHANY FILTR.

FILTR NALEŻY OCZYŚCIĆ PIERWSZY RAZ PO KILKU DNIACH JAZDY A POTEM CO PÓŁ ROKU.

NADMUCH ŚWIEŻEGO POWIETRZA

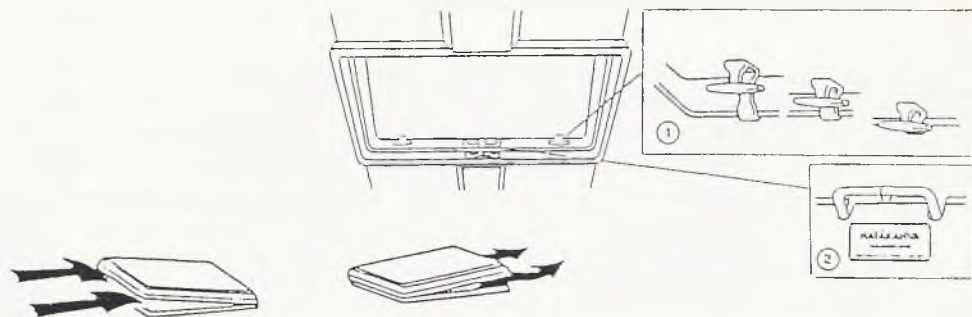

1. Najważniejszy nadmuch powietrza jest w kabinie kierowcy po lewej stronie w dachu. Wyłącznik nr. 21 na desce rozdzielczej. Powietrze dociera do kabiny pasażerów przez regulowany wylot kanału w dachu. Zauważ, że nadmuch kabiny pasażerów powinien być włączony, abyś przez cały czas miał świeże powietrze. Pamiętaj, aby okno kierowcy podczas jazdy było zawsze ZAMKNIĘTE.

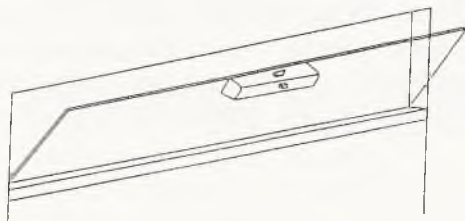

2. Nadmuch świeżego powietrza do kabiny pasażerów (20) w pozycji V utrzymuje kłapy zagrządzające otwarte i dmucha pasażerom bardzo lekko. Tej pozycji można używać także zimą w pełnym autobusie, aby pasażerowie dostali świeżego chłodnego powietrza. W pełnym autobusie wystarcza ogrzewanie pojazdu. Gdy wyłącznik jest w pozycji 1 i 2, nadmuch ma większą moc i odświeża powietrze w autobusie podczas gorącego lata. WE WLOTACH POWIETRZA (str.7, punkt 5) POWINNY ZAWSZE BYĆ FILTRY, żeby kabina pasażerów nie zabrudziła się, ani dmuchawy, a co najważniejsze, żeby woda nie dostawała się do wewnątrz podczas mycia pojazdu.

OTWORY (KLAPY) W DACHU I OKNA OTWIERANE

1. Klapy w dachu otwiera się i zamyka, pchając i pociągając za klamki .
2. W każdym otworze dachu jest także klamka awaryjna. Gdy pociągniemy za nią, odzepia się cała klapa przykrywająca otwór.
3. Prawidłowa wentylacja pojazdu nastąpi wtedy, gdy otworzymy 1.zamek z przedniego skraju, 2. całkowicie a 3. z tylniego brzegu.

Lufcik otwieramy naciskając przycisk i pociągając solidnie za klamkę.

OBSŁUGA I UTRZYMANIE

Pamiętaj, że bezpieczne, funkcjonalne i wygodne użycie pojazdu opiera się na tym, że pojazd jest w nienagannym stanie. Należy dokonywać ciągłego serwisu. Ty jako kierowca masz dokonywać codziennych kontroli działania i uzupełnień. Dobrze będzie, jeśli poinformujesz nawet o najmniejszych defektach pojazdu osoby odpowiedzialne za naprawy, aby z czasem defekt nie wymagał kosztownej naprawy.

Do zapamiętania o serwisie i utrzymaniu:

1. Sprawdź codziennie poziom oleju silnikowego, płyn chłodzenia i olej hydrauliczny. Przejdź codziennie wokół pojazdu i sprawdź opony, światła i otwory. Zajrzyj też czasem pod auto, aby zauważyć możliwe wycieki. Zadbaj również, aby w aucie był płyn do mycia szyb.
2. Sprawdź codziennie stan wnętrza autobusu i poinformuj serwis o uszkodzeniach i zniszczeniach. Zauważono, że w czystych autobusach dokonuje się mniej zabrudzeń i zaśmieceń.
3. Sprawdź dokładnie stan i działanie wszystkich drzwi oraz upewnij się, że szklane otwory zaworu uwalniania są zamknięte.

WYPOSAŻENIE BEZPIECZEŃSTWA

W RAZIE AWARII PRZEKRĘĆ
DŹWIGNIĘ—POCIĄGNIJ ZA DRZWI

**UCHWYT
BEZPIECZEŃSTWA**
WYJŚCIE AWARYJNE
POCIĄGNIJ ZA UCHWYT
I OTWÓRZ KLAPĘ

WYJŚCIE AWARYJNE
W RAZIE NIEBEZPIECZEŃSTWA
WYBIJ SZYBĘ

NARZĘDZIA AWARYJNE

WYJŚCIA AWARYJNE

1. Zawory uwalniania drzwi
2. Otwory w dachu
3. Okna boczne, które można rozbić w miejscu nalepki młotkiem umieszczonym pod dachem.

APTECZKA PIERWSZEJ POMOCY

Znajduje się na ścianie tylnej kabiny kierowcy.

NARZĘDZIA AWARYJNE

Znajdują się na ścianie po lewej stronie kabiny kierowcy.

GAŚNICA

Znajduje się w kabinie kierowcy i pod pierwszym siedzeniem z prawej strony. PRZECZYTAJ INSTRUKCJE UŻYWANIA Z TABLICZKI NA GAŚNICY.

Zamieszczoną powyżej tabliczkę można znaleźć w kabinie kierowcy razem z tabliczką z numerami podwozia VOLVO.

Na tabliczce zaznaczono model nadwozia, numer fabryczny i rok produkcji.

SZEROKIEJ DROGI I ZADOWOLENIA Z POJAZDU

